

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Veteris Hominis Per Expensa Quatuor Novissima
Metamorphosis, Et Novi Genesis**

Stanyhurst, Guillaume

Coloniae, Anno 1702

VD18 1237699X

Caput VI. Novus homo, nova videt, audit, intelligit; dum sepulchra inspicit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51849](#)

44 DE MORTE.

quod non sit infiniti momenti; quia
quolibet momento potest operari æ-
ternum gloriae pondus. Et hoc non
ponderas?

CAPUT VI.

*Novus homo, nova videt, audit, intelli-
git, dum sepulchra inspicit.*

UT veluti homo novus, nova om-
nia facias, necesse est, nova videas,
audias, intelligas. Hoc, quod est ne-
cessarium, nancisceris, si non modò
stes ad monumentum foris, & aspi-
cias, sed inspicias. Cùm enim dixisset
Joannes de Maria: (a) *Stabat ad mo-
numentum foris;* sequitur, *Inclinavil-
se, & prospexit in monumentum.* Qui
ergò stetisti ad monumentum, inclina-
te, prospice in monumentum. Tu er-
gò Rex, descendere de tuo solio; Prin-
ceps, de throno; Judex, de tribunalis;
Senator, de subselliis; tu superbe, de-
scende de tuo fastigio, & inclina te,
ut declines à malo. Ad quid? inclina-
te ad terram, ad ultimam tuam do-
mum

a *John.20. 11.*

mum, ad monumentum, & prospice,
ut tibi prospicias, in monumentum,
& erit tibi firmissimum, quo te pro-
pugnes, munimentum. Si in illud
prospicias, pro qualia videbis, audi-
es, intelliges! Quid tibi videbis, nisi
capulum è quatuor asseribus compa-
ctum? in eo sepulchralem sindonem,
sub ea putidum cadaver, in eo osseum
monstrum, horrificum spectrum?
in capite, tiquammosos serpentes; su-
per oculos, ventrolos bufones in
ventre, teretes lumbricos: per omnia
membra, rodentium vermium fæ-
dum examen. O spectaculum, quod
intueri, mors est propè intuentis!
Quid illic olfacies? Quid? quod nul-
lius possent excipere nares, sine vitæ
propè dispendio, sine mortis pericu-
lo: incredibilem fœtorem, intolera-
bilem odorem, inexplicabilem me-
phitim, quæ si latè exhalando sese ex-
plicaret, totum vicinum aërem pesti-
lentissimā lue inquinaret. Quid illic au-
dies? profectò: quam fuisti mirabi-
lium spectator, tam eris terribilium

46 DE MORTE.

auditor. Non mihi consilium est eorum, qui perennibus addicti sunt pœnis, lugubres nœnias, lessus, elegias, epicedia recensere; totum hunc aërem clamorissimis ululatibus implerent; imò omnes colles, valles, antra, specus, agri, saltus, tfsqua, maria, loca omnia inaccessa & recondita, denique tota hæc rerum universitas, lamentabilibus eorum questibus horrendū personarent. Age! ita ad monumētum hominis, quem hominum omnium censes fuisse felicissimum. Aperitumulum, admove aures, & quid dicat, diligenter attende? Non percipi es alia verba, quām dīgito Dei expressa in libro Sapientiæ: [a] *Lassati sumus in via iniqtatis, & perditionis: ambulavimus vias difficiles, &c.* Quid nobis profuit superbia, aut divitiarum jactantia: Transferunt illa omnia tanquam umbra. Si aliud accedas sepulchrum; ut illam, quæ illic latet, umbram audias loquentem, hæc ab illa excipies verba;: [b] *Dies mei transferunt*

Sap.5.7. & Job.17.11.

runt. O dies, quām multi numero !
quām æstimabiles pṛtio ! quām cele-
tes tempore : in ictu oculi transierunt !
Tot dies trivi in infantiā , futiliter ; tot
dies consumpsi in pueritia , inutiliter ,
tot dies expēndi in adolescētia , negli-
genter ; tot dies exegi in juventute ,
perniciose ; tot dies recensui per om-
nem ætatem : ubi dies illi ? *Transfe-*
runt. Ubi dies illi geniales , quos lāetus ,
& alacer traduxi in conviviis , hellu-
ando , in nuptiis , tripudiando , in pha-
risteriis , ludendo ; in theatris , spēctan-
do ; in foro , otiando , ubiq; peccando ?
Transferunt. Transferunt dies salutis ,
dies meriti , dies Jubilæi , dies placan-
di Dei , promerendi cæli , agendæ pœ-
nitentiæ , augendæ gratiæ , obtinendæ
gloriæ , *Transferunt :* sed quomodo ?
Transferunt vacui , sine merito : steri-
les , sine fructu : inanes , sine lucro . Si
alterius orationem è manibus , non
pigeat excipere auribus : hæc tibi
attendant occinet . Sta viator , ante-
quam jaces cadaver ? Nusquam tibi
opportunius sui locutus , quām è lo-

48 DE MORTE.

culo? nec utilius monui, quam e monumento? Crede mihi jam umbræ, omnia bona, præter summum Bonum, umbræ sunt: & velut umbra præte-reunt. Tum primum cognovi: quod omne quod in mundo, est mundi, non sit nisi funus, dum jacui funus. Sum, quod eris; fui, quod es. Si sapiς, hæc vive Deo, morere mundo: & me-mento, quia hæc, quæ æstimamus omnia, non esse nisi somnia, credes in ultimo vitæ momento. Hæc, & id genus alia, ex alterius mundi incolis excipies, quibus sapias, pronuntiata. Sed quid illic intelliges? quid disces? Disces contemnere tui ipsius contem-p tum, despicer despicabilia mundi: quæ nulli sunt bona, nisi malis. Intelliges, nihil in hoc rerum statu es-se stabile: nihil constans, nisi incon-stantia: nihil non sub Lî nā fragile: nihil in hac vita esse miserius, ipsâ vi-tâ: vanum esse, quidquid non est Deus, vel ex Deo, vel ob Deum? Denique intelliges omnia in hoc mundo esse futilia: in altero admirabilia. Hæc sunt

sunt, quæ in tumulis conspicies, è tumulis audies, per tumulos intelliges. Prostans ad hæc defunctorum receptacula tenebricosa abjicies opera tenebrarum. Evades ex veteri, homo novus, videndo, audiendo, intelligendo è manibus tot nova. Ita contigit Sylvestro Auximano, qui cum otio subsisteret ad sepulchrum cuiusdam nobilis, juxta ac divitis adolescentis: fixit illic paulisper gradum, & cogitabundus aliquamdiu hæsit: ac tandem alto ex imo pectore, educito gemitu, sibi ipse dicebat: *En ego sum, quod hic fuit, & brevi ero, quod hic est.* Plus illi profuit hic tam succinctus Lactonismus, quam quivis potuisset verbosissimus Syllogismus: Nam repente didicit omnia, quæ sunt in mundo, iis, quæ sunt supra mundum, posthabere: jussitque sine mora, mundum res suas habere: & ut esset sius, deseruit sua: egressus quippe cæmiterium, ingressus est Asceterium. Tanti refert, ut Christiani hominis officio perfungaris, consulere vitâ defunctos.

Cùm multùm referat , imò pluri-
mùm conferat ad suscipiendum in illa
ineluctabili mortis lucta , è cœlo pa-
trocrinum , multos è cælitibus habere
patronos , ut illos in ultima tua neces-
sitate habeas tibi propitos : consulo ;
cùm incerta tibi sit certissimæ mortis
dies : ut illos Sanctos singulare cultu
prosequaris , qui in Ecclesiæ fastis , aut
Martyrologio , ut vocant , coluntur
illo die , qui tibi erit postremus . Dies
unus certò tibi erit aliquando novis-
simus : quis ille , tibi est incognitus .
Illi ergo tuum sæpè offeres obsequi-
um , quos Ecclesia illo die colet , quo
tibi ex hac vita erit migrandum . Vel
certè si id minus arrideat , aliud sug-
gero . Confice syllabum omnium tuo-
rum , quos in menstruis suffragiis , for-
titus es , præsidium : illorumque Li-
tanias indies ad illum finem , ut tibi in
novissima hora patrocinentur , recita:
& tibi morienti jube à Sacerdote reci-
tari . Quas non è cœlo experieris sup-
petias : ubi tot habebis , qui in lubri-

DE MORTE.

51

ca illa arena succurrant , cælitum copias? Cùm B. Cherubinus, ex D. Francisci Familia , piissimus Asceta ageret animam : [a] occurserunt ei sexaginta sex millia Animarum , quas ipse suis Concionibus , cælo inseruerat. Non poterat illi deesse auxilium . cui patrocinabantur tot cohortes auxiliaria.

C A P U T VII.

Mors multis est invisa ; quia non paucis improvisa.

Inter omnia , quæ mortalibus in hac vita solent evnire mala , nulla sunt quæ vel acrius pungunt , vel gravius affligunt, vel acerbius cruciant, quam quæ repente , subito , improvisò contingunt. Si urbs aliqua repente , & inexpectatò ab hoste invaditur , proh quanta est confusio , quæ clades , quæ funerali communi omnium voce mox conclamat ad arma ; *Arma viri , rapite arma viri , hostis habet muros!* Curritur sine ordine per vicos , & compita ,

a Minorum Chronico parte 3.

62